

Натомість цінність дитинства усвідомлена тільки сьогодні, коли визнано, що дитинство за своєю природою є періодом життя людини, який має найбільше інформаційне навантаження та найбільший інноваційний потенціал;

дослідження проблеми співвідношення права дитини як діалектичної протилежності права дорослого. Конвенція про права дитини та ювенальне законодавство по суті зруйнували одну з найбільш дорогих для філософії права ідей – ідею рівності людей у праві. Як не допустити конфлікту інтересів дитини та її батьків, її вчителів, дорослих взагалі? Як утримати баланс між тенденцією підвищення правового статусу дитини до правового статусу дорослого та необхідністю надання дитині особливого правового захисту? Очевидно, що ці і багато інших питань буття дитини у праві є проблемою філософії права;

проблема функціонування ювенального права в сучасному суспільстві. З одного боку, це питання ювенально-правового впливу на дітей та дорослих. Одна з болючих проблем у цій царині – формування та реформування ювенальної юстиції, що викликає великий суспільний резонанс аж до звинувачень правової ювеналістики у деструктивних змінах сучасної сім'ї. З іншого боку, це вплив ювеналістики на правовий розвиток. Урахування дитячого фактору має стати одним з напрямів «олюднення» права, його наближення до людей, його доступності, зрозумілості, щирості.

Зрозуміло, указаними напрямками не вичерпується проблематика філософії ювенального права, яка перебуває на початковій стадії свого становлення.

Богуцкий П. П.

*Национальный университет «Одесская юридическая академия», доцент
кафедры теории государства и права, кандидат юридических наук, доцент*

ПОСТСТРУКТУРАЛИЗМ И СИСТЕМНЫЙ ПОДХОД В ЮРИСПРУДЕНЦИИ

Общетеоретическая юриспруденция все чаще обращается к характеристике свойств права, среди которых выделяется системность как всеобщее свойство права. Одновременно в методологических разработках актуальным остаются исследования структуры права с использованием принципов и положений структурализма, которые в условиях дальнейшего развития юридической науки представлены постструктуралистическими взглядами на право и правовые явления.

Не отрицая продуктивности научного познания с использованием постструктуралистических взглядов, следует все же обратить внимание на определенную познавательную ограниченность такого подхода, поскольку структурность права является лишь одним из элементов характеристики его системы и не может рассматриваться более широко, чем его

(права) системность. В то же время структурность права является необходимым и наиболее органичным элементом в гносеологическом освоении права и правовых явлений с использованием системного подхода.

Постструктурализм в своей методологической нагрузке предлагает, собственно, выйти за пределы структуры предметов и явлений, критикуя структурализм за внутренний догматизм и неспособность разрешить методологические научно-исследовательские задачи. Однако здесь важно сосредоточиться на мировоззренческих основах постструктурализма, который несмотря на некоторую революционность демонстрирует в своем мировоззренческом понимании исключительное несовпадение сущности и содержания явлений, а такое несовпадение влечет серьезную ошибку любого познавательного действия.

Попытка постструктурализма соединить объект и субъект познания с содержанием познавательного процесса изначально обречены на неудачу. В то же время такое соединение или взаимодействие в процессе познания выходит на иной, чем понимание постструктурализма уровень. Этим уровнем является системность как всеобщее свойство организованных явлений и предметов, как необходимое свойство деятельности вообще и социальной деятельности в частности.

Неудивительно, что постструктурализм в своем развитии стал мировоззренческой основой для формирования постмодернизма, однако это важное обстоятельство в научном и методологическом значении не должно стать препятствием для еще одного не менее важного вывода – постструктурализм полностью противопоставил философское и научное объяснение действительности, поставив под сомнение созидательное начало сознания. Постмодерновое понимание многих социальных, гуманитарных проблем и путей, возможностей их разрешения за счет социального пессимизма, который несет в себе постструктурализм, становится во многом непреодолимым и, следовательно, бесперспективным с позиций их гносеологического освоения. Очевидно, что постструктурализм помимо гносеологического «разрушения» несет с собой деконструктивизм, который крайне негативно сказывается на состоянии научных разработок юриспруденции в целом и общетеоретической юриспруденции в частности. На первый взгляд может показаться, что постструктурализм основывается на всяческом превозношении индивида, личности и в силу этого имеет значительный гуманистический потенциал. Но более детальное прочтение содержательных начал постструктурализма позволяет рассмотреть то, что на поверхности отсутствует, – растерянность перед многократно усложнившимися социальными условиями существования личности.

Пожалуй наиболее эффективным и действенным ответом постструктурализму следует рассматривать предложенную в социологии Э. Геденсом теорию структуризации. Теория структуризации общества, и на этом необходимо акцентировать особое внимание, основана в конечном счете на системном подходе к исследованию социальных действий, где

первенство отдається індивіду – активному соціальному актору. Нужно мати смелість признати, що структурація представляє собою логічне завершення наукових пошуків системності обществ (общества) як територіально-часових образований.

Нельзя не відзначити таке важке обставина – розвиток постструктуралізму як світоглядного напрямку збігається по темпоральним ознакам з активним розвитком системного підходу і обґрунтуванням необхідності його застосування як в природних, так і в гуманітарних науках. Постструктуралізм в юриспруденції не знайшов, на жаль, не міг знайти активної підтримки внаслідок свого деконструктивного початку, що вихідно суперечить сутності права. Структуралізм, як передуюча постструктуралізму світоглядна парадигма, виснажив свої методологічні можливості, що засвідчувала теорія структурації. Постструктуралізм викликав активний розвиток і впровадження в практику наукових досліджень системного підходу, що знайшло найбільше відображення в общетеоретическій юриспруденції, в прикладних юридических науках. Методологічне недосконалість і недоліки структуралізму, що стало причиною появи постструктуралізму, знайшли своє рішення в системному підході. Можливо по – різному відноситься до вибору методологічного підходу при дослідженні права, але неможливо заперечувати активної і созидательної ролі системного підходу, неможливо відзначати такої ролі системного підходу в общетеоретическій юриспруденції. По всій видимості це і є найбільш точний висновок про співвідношенні постструктуралізму і системного підходу в гносеології права.

Костовська К. М.

*Львівський державний університет внутрішніх справ,
доцент кафедри конституційного, адміністративного права та
адміністративного процесу, кандидат юридических наук, доцент*

КЛАСИФІКАЦІЯ ПРАВАЗАСТОСОВНИХ АКТИВ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ЇХ ФУНКЦІЙ

Природа правозастосовних активів розкривається лише за умов виконання ними своїх функцій. Водночас процесуальні дії зумовлюють прийняття правозастосовного рішення.

Слово «функція» означає виконання, діяльність, компетенцію, завдання, призначення, вплив та нерідко вживається в юридичній літературі у найрізноманітніших змістових значеннях (Бачило І. Л. Функції органів управління, 1976, с. 23-24). Поява цього терміна та активне його використання пояснюється подальшим розвитком знань про право, які вимагали відповідних понять і визначень для відображення нових здобутків